

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/111/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200561
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4323200561.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, Ľ. Štúra 53, Levice, dieťa rodičov: matka - C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, E. A. F. a otec - G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, E. A. F., o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Levice č.k. 6P/24/2023-105 zo dňa 24.05.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í vo výroku I. a II. tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 150 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 09.02.2023.

II. Zročné výživné na maloletú A. B. za obdobie od 09.02.2023 do 30.04.2024 v sume 460,60 eur je otec povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky.

III. Vo zvyšku v časti výšky výživného návrh matky zamietajú.

IV. Vo zvyšku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výživného späťne, ktorým zamietol návrh na určenie, že matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a v nadväzujúcom výroku, ktorým zmenil pôvodný rozsudok o výživnom, rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 6P/24/2023-105 zo dňa 24.05.2023 vo výroku I. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 150 eur mesačne na sumu 170 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 09.02.2023. II. Zaostalé výživné za obdobie od 09.02.2023 do 24.05.2023 v sume 73,49 eur zaviazal otca zaplatiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. III. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. IV. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 6P/157/2020-68 zo dňa 31.05.2021 vo výroku o výživnom. V. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 217 ods. 1 prvej vety zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného nedošlo

k výraznej zmene pomerov na strane rodičov, keď príjem matky sa zvýšil o 216 eur, pričom sa jej zvýšilo nájomné o 150 eur a u otca došlo k zvýšeniu príjmu o 50 eur a platieb za nájom a energie. Pri rozhodovaní vychádzal z príjmu otca dosahovaného v pracovnom pomere v spoločnosti B. E. B., ktorý ukončil dohodou na vlastnú žiadosť. Ukončenie pracovného pomeru otcom posúdil podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako vzdanie sa príjmu bez dôležitého dôvodu, berúc do úvahy, že otec nepreukázal tvrdené zníženie príjmu. Konštatoval, že k zmene bytových pomerov ani počtu vyživovacích povinností na strane rodičov nedošlo. Mal preukázané, že maloletá nastúpila do 6. ročníka základnej školy, avšak z hľadiska organizačných záležitostí, nákupu školských potrieb a s tým spojených výdavkov sa jej nástupom na druhý stupeň nič zásadné nezmenilo. Maloletá naďalej nenavštevuje žiadne športové kluby, umeleckú školu, či iné platené krúžky, pričom návštevy plavárne a korčuľovanie absolvovala už v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Konštatoval, že maloletá na plavecký výcvik prihlásená nebola, avšak ide o nepovinnú a jednorazovú aktivitu. Prihliadajúc na zvýšené náklady súvisiace s rastom maloletej, so stravou a hygienickými potrebami, dospel k záveru o dôvodnosti zvýšiť výživné na sumu 170 eur mesačne, ktorú je otec schopný hradiť bez ohrozenia svojich základných životných potrieb. Zohľadnil, že otec sa na výžive maloletej okrem bežného výživného iným spôsobom takmer nepodieľa. Návrh matky na zvýšenie výživného na sumu 350 eur považoval za nedôvodný, pretože výšku nákladov na takéto odôvodnené potreby dieťaťa nepreukázala. Za nedôvodné vyhodnotil aj zvýšenie výživného od júla 2022, keďže priznať výživné späťne pred podaním návrhu možno len výnimočne z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uzavrel, že matke nič nebránilo podať návrh už skôr. Ako neopodstatnený zároveň zamietol návrh matky o vyňatie otca zo zastupovania a spravovania majetku maloletej z dôvodu, že otec im zrušil trvalý pobyt v byte, v ktorom od roku 2020 nebývajú. Prihliadol na vyjadrenie matky, ktorá uviedla, že táto záležitosť sa rieši s Obcou E. A. F. aj v súdnom konaní, preto s prejednávanou vecou nemá žiaden súvis. Výživné zvýšil od podania návrhu, teda od 09.02.2023. Otcovi vzniklo zročné výživné vo výške 73,49 eur, t.j. za február 2023 = 19 dní x 0,71 eur na deň (20 eur ako rozdiel medzi pôvodným a zvýšeným výživným : 28 dní) = 13,49 eur + 3 mesiace x 20 eur = 60 eur. Lehotu na plnenie určil otcovi v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 CSP. Týmto rozhodnutím zmenil rozsudok tamojšieho súdu vo výroku o výživnom. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka navrhujúc napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd zvýši výživné na maloletú zo sumy 150 eur mesačne na sumu 350 eur mesačne počnúc dňom 01.06.2022, zruší otcovi právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok a výlučne matku ustanoví za opatrovníka na spravovanie majetku maloletej. Namietala, že súd nezohľadnil schopnosti a možnosti otca, jeho majetkové pomery, keď otec po celú dobu konania vedome klamal a dobrovoľne odišiel z práce, v ktorej pracoval tri roky, tvrdil, že jeho príjem predstavuje 600 eur mesačne, hoci z vykonaných dôkazov vyplynulo, že zarábala cca 900 eur mesačne. Mala za to, že otec vedome ukončil pracovný pomer dohodou a na úrad práce sa prihlásil, aby nemusel platiť vyššie výživné. Za svoje správanie na súde prvej pojednávanej sa ospravedlňuje, pretože sa nedokázala ovládať pri vyjadreniach otca, ktoré boli plné klamstiev. Spochybnila tvrdenia otca ohľadom osobného motorového vozidla, ktoré mu požičala v snahe zabezpečiť, aby s maloletou trávil aspoň soboty a vozidlo mu zobrala, pretože ho využíval s priateľkou a nekontaktoval maloletú. Poukázala na to, že otec si zakúpil minulý mesiac ďalšie auto, vlastní dve vozidlá a jedno si prerába. Namietala, že súd bol po celý čas voči nej zaujatý, otcovi neuložil za klamstvá pokutu, výživné zvýšil len o 20 eur mesačne od podania návrhu, hoci mal vedomosť, že otec ničím nepreukázal žiadne výdavky na maloletú, ani záujem o jej potreby alebo výsledky v škole. Uviedla, že otec mal v januári 2020 ťažkú nehodu, jeho postoj k životu sa zmenil, s nikým nekomunikoval, začal ich vyhadzovať z bytu, prestal platiť výdavky na bývanie, našiel si novú známosť, s ktorou od februára 2020 býva v byte, ktorý je predmetom ich súdneho sporu. Namietala, že súd nemal záujem vykonať dokazovanie k skutočnostiam, ani preveriť, že otec sa stará o vnuka jeho partnerky, ktorý zvykne v byte prespávať. Poukázala na pripojené doklady o výdavkoch na maloletú, keďže nemala vedomosť o tom, že tieto musí v konaní detailne dokazovať. Zdôraznila, že výdavky na maloletú, ktorá je v puberte, rástli a sú stále vyššie, keď potrebuje oblečenie, hygienické potreby, ovocie, pretože býva často chorá, pričom v čase ochorenia sa otec o ňu a jej zdravotný stav nezaujíma, neprispieje ani na doplatky na lieky. Náklady má aj na stomatóloga, nákup zimného a letného oblečenia pre maloletú, ktorej platí aj paušál na mobilný telefón vo výške 15 eur mesačne, v januári jej kúpila kolieskové korčule (80 eur), minulý rok jej zabezpečila notebook, absolvujú spolu rôzne kultúrne a športové aktivity, venuje sa jej, dohliada na jej vzdelávanie. Dala do pozornosti, že od septembra maloletá nastúpi do 7. ročníka základnej školy s čím sú spojené väčšie výdavky. Maloletá na plavecký výcvik a krúžky v škole nechodila z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, avšak od septembra ju na podnet vedenia školy prihlásila na výtvarný krúžok. Otca aktivity maloletej nezaujmajú a výživné je pre neho ako splátka pre banku, avšak dieťa potrebuje

dvoch fungujúcich rodičov. Namietala, že súd zohľadnil len vyjadrenia otca, nezisťoval dôvody, na základe ktorých neprispieva maloletej na plavecký výcvik, jazykový tábor, nekupuje jej darčeky ani na sviatky, neplatí krúžky, nezaujíma ju jej túžby. Mala za to, že súd neskúmal ani pravdivosť bývania a výdavkov otca a jeho postoj k maloletej. Dala do pozornosti, že kolízny opatrovník súhlasil s jej návrhom, avšak súd na jeho názor neprihliadal a bol jednoznačne na strane otca. Poprela, že by otcovi zakazovala kontakt s maloletou, pričom opakovane žiadala sociálnu kuratelku o pomoc a poučenie otca vo vzťahu k styku. Aktuálne už maloletá, vzhľadom na svoj vek, vníma situáciu, nemá záujem o otca, po tom ako ich vymkol z bytu, sa uzavrela, navštevuje s ňou psychologičku G. I. I.. Namietala, že súd nepreveroval jej snahy na udržanie vzťahu maloletej s otcom, pričom tvrdenia otca o zakazovaní mu v styku s maloletou považovala za zavádzajúce. Poukázala na to, že v spomínanom byte, kde otec býva, žijú aj iné osoby a otec ako jediný syn navyše zdedí rodinný dom po svojej 87 ročnej matke. Namietala, že súd nezvýšil výživné v zmysle jej návrhu späťne od júna 2022, odkedy otec žiadnym spôsobom bez vysvetlenia ani nekomunikuje s maloletou. Dala do pozornosti pripojený výpis nákladov na maloletú, ktoré platila posledné mesiace. Mala za to, že v záujme dieťaťa bolo vysvetliť prečo sa súd priklonil k vyjadreniam otca, ktorý nemá s maloletou kontakt a nemôže vedieť, čo potrebuje, nepozná jej školské výsledky, jej záujmy. Vzťah otca a maloletej je vážne narušený, maloletá sa prestala zaujímať aj o starkú v E., o ktorý vzťah ju pripravil otec. Za zavádzajúce považovala vyčíslenie jej príjmu za obdobie od mája 2022 do apríla 2023 vo výške 916 eur. Poukázala na to, že v decembri 2022 jej za mandátne činnosti zo spoločnosti J. bola zaslaná suma 104 eur, preto sa rozhodla pozastaviť činnosť v tejto oblasti, pričom nikdy nedosahovala príjem vo výške 900 eur. Od marca 2023 pracuje ako terénna opatrovateľka a jej príjem v súčasnosti predstavuje len príjem z pracovnej zmluvy. Počas pandémie a po rozhodnutí súdu jej výpisy z účtu boli mesačne nula, keďže nemohla vykonávať prácu podľa nariadenia vlády. V tom čase otec pracoval a na maloletú neprispieval. Odmeny za mandátne činnosti zo stávkových spoločností a ich zmluvy, ktoré sú nevýhodné vo vzťahu k živnostníkom boli vždy pod hranicou 400, dokonca aj 200 eur mesačne. Nesúhlasila s názorom, že zarába rovnako ako otec dieťaťa. Prídavky na dieťa má vyplácané len na dcéru a vo vzťahu k študujúcemu synovi sú tieto prídavky vyplácané priamo na jeho účet. Jej záujmom bolo, aby maloletá mala finančný príspevok od otca určený súdom, keďže vie, že otec jej neprispieje navyše. Vyslovila nedôveru voči zákonnej sudkyni a žiadala, aby bola vylúčená zo všetkých pojednávaní ohľadom maloletej pre jej zaujatosť, porušenie práva dieťaťa a za to, že nevykonaním ani zisťovaním pravdivých skutočností došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zo strany matky ide o krivé obvinenia a jej tvrdenia sa nezakladajú na pravde. Jeho kontakt s dcérou bol v poriadku a pokiaľ tajil svoj vzťah, s dcérou sa mohol stretávať, priniesol ju aj k svojej matke, kupoval jej sladkosti, vedel jej prispieť na notebook, platil výdavky na pohonné hmoty, aby ju videl. Keď chýbali peniaze, snažil sa maloletej niečo darovať, zohnal jej aj bicykel, dal jej drobnosti a rád by dával viac, ale výška jeho príjmu mu neumožňuje nakupovať dary, pretože nepochádza z bohatej rodiny, jeho matka má nízky dôchodok, nevie viac pomôcť. Akonáhle sa matka dozvedela o jeho vzťahu, došlo ku zmene, prestala odpovedať na telefonáty, reagovať na jeho pokusy o kontakt, svojim ohováraním a ovplyvňovaním sa postarala o to, aby ho maloletá začala ignorovať. Verí, že časom príde k obnove jeho vzťahu s maloletou, snaží sa dať si život do poriadku, slušne žiť a vytvoriť si skutočný domov. Za zavádzajúce považoval tvrdenia matky o uložení mu pokuty a o jeho vyjadrení k príjmu vo výške 900 eur. Poukázal na predložené doklady o príjme, z ktorých nevyplýva matkou uvádzaná suma. Zdôraznil, že jeho príjem klesol, žije z toho, čo mu príde na účet, firma oznámila prepúšťanie, znižovanie miezd a keď videl, že mu naďalej zostáva nízky plat, rozhodol sa dať výpoveď a hľadať si inú prácu. Posledná výplata možno pôsobí dobre, ale je do nej zahrnutá aj preplatená dovolenka a nadčasy. Poprel, že by bol dohodnutý s obecným úradom, že ho príjmu naspäť do práce, čoho dôkazom je jeho nová práca. Po pár týždňoch išiel pracovať, a po tom ako jeho kolega dal výpoveď, mu bolo ponúknuté nové pracovné miesto. Snažil sa teda hneď zamestnať, preto nie je pravdivé vyjadrenie o jeho taktike prečkať do rozhodnutia súdu ako nezamestnaný. Pokiaľ ide o spomínané motorové vozidlá, rozhodol sa opraviť vozidlo zn. Škoda 105, ku ktorému sa matka nehlásila, ale s prepisom vozidla na neho, nesúhlasila. Vozidlo ponúkol matke na užívanie, avšak následne na neho podala trestné oznámenie dôvodiac tým, že jej ho odmieta vrátiť, hoci mu ho požičala. V dôsledku uvedeného mu bolo vozidlo políciou odňaté. Ďalšie vozidlo zn. Renault Megan 2004 sa rozhodol dať do zberu, pretože náklady na kúpu náhradných dielov pre zistené vady by nedokázal financovať. Aktuálne vlastní vozidlo zn. Škoda 105, rok výroby 1984, ktoré je dočasne odhlásené, pretože nemá financie na jeho opravu. Ďalšie vozidlo zn. Peugeot 407 nevládni, má ho požičané na účely dochádzky do práce. K argumentom matky ohľadom bytu uviedol, že matka dobrovoľne ukončila podnájom, pričom na zmluve figuruje jeho meno od začiatku, pretože je rodákom obce. Poukázal na to, že matka si prenajíma

4 izbový byt za 450 eur mesačne, hoci mohla požiadať o bývanie v menšom byte. Skutočnosť, že po odchode matky zostal bývať s ním syn, svedčí o tom, že nie je človekom akým ho vykresľuje matka. Synovi pomáhali so zariadením bytu, prácami v byte, pri vybavovaní dokumentov, ich kontakt bol v poriadku, narúša ho jedine tlak matky, pričom syn ho žiadal, aby ho do tohto sporu nezaťahoval. Ak sa takto vyjadruje matka pred synom, je pravdepodobné, čo sa deje pri rozhovoroch s dcérou. Má právo po viac ako 2 a pol roku od rozchodu s matkou maloletej začať nový život, však akonáhle matka zistila, že má vzťah, začali z jej strany útoky voči nemu a jeho blízkym. Uviedol, že jeho priateľka má dospelé deti, ktoré s nimi nebývajú, priateľka mu pomáhala po rodinnom nešťastí a starala sa o byt, spolu sa rozhodli, že sa nenechajú ovplyvňovať výčinmi matky maloletej. Priateľku prihlásil na bytovom družstve, býva teda u neho oficiálne. Rodine priateľky poskytol pomoc a priestor na psychický oddych, keď to potrebovali. Dcéra v jeho byte nikdy neprenocovala, ani sa nezdržala viac ako tri- štyri hodiny. Pokiaľ ide o tvrdenia o zdedenom dome, tento bol malý, schátraný, bez kúpeľne a vody a ak by ho aj zdedil, netýka sa to matky maloletej, pretože na tieto peniaze by nemala nárok, pričom maloletá bude dedič po ňom až po jeho smrti. Poukázal na pripojenú pracovnú zmluvu, oznámenie z bytového družstva a užívateľskom práve priateľky, ako aj zoznam jeho výdavkov, do ktorých je zahrnutá aj splátka 100 eur, ktorá nie je platením pôžičky na jeho pekný nový život, ale pôžičky, ktorá vznikla počas spolužitia s matkou maloletej. Uviedol, že matka sa rozhodla zobrať mu všetko čo mal rád a k čomu má vzťah a snaží sa mu ublížiť, obviňuje ho a očierňuje.

5. V podaní zo dňa 07.03.2024 matka potvrdila, že otec zaplatil ročné výživné vo výške 75 eur, v júni 2023 poslal na účet výživné 150 eur namiesto 170 eur. Doposiaľ platí na maloletú len výživné, ničím iným neprispieva, nezaujíma sa o ňu, nekomunikuje s ňou, nemá vedomosť o jej školskom prospechu. V januári 2024 sa maloletá nezúčastnila lyžiarskeho výcviku, pretože nemala možnosť uhradiť jej platbu za výcvik a za výstroj. Maloletú prihlásila do jazykovej školy na Gymnázium v Nitre, ktorú začala navštevovať od konca januára 2024 a bola tiež prijatá na výučbu japonského jazyka. Uviedla, že v decembri 2023 otcovi maloletej zomrela matka, ktorá prejavila záujem o stretnutie s maloletou, čomu otec bránil. Odvtedy sa stretnutia so starou matkou obnovili, avšak nemohli jej pomôcť v poslednom období jej života. Otec im neposkytol informácie o starej matke, nemali možnosť sa o nej dozvedieť viac, neurobil pohreb, maloletá sa nemohla so starou matkou rozlúčiť. Takéto správanie otca je, podľa jej názoru, dôvodom pre vydanie rozhodnutia, aby bola oprávnená maloletú zastupovať len matka.

6. Kolízny opatrovník sa vo vyjadrení k odvolaniu matky sa pridržiaval svojich prednesov na pojednávaní dňa 24.05.2023 a navrhol, aby odvolací súd rozhodol v záujme maloletého dieťaťa.

7. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Ako prvoradé odvolací súd konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods. 1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú z hľadiska odôvodnených potrieb maloletej v čase podania návrhu, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloletú v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom. Odvolací súd však na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného a odvolacie námietky matky v časti o výživnom sú čiastočne dôvodné, pretože súd prvej inštancie v časti o výživnom vec nesprávne právne posúdil, keď z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne právne závery vo vzťahu k výške zvýšeného výživného.

20. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktorú možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (napr. strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom, napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vypelejš spoločnosti.

21. Správne súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zmene výšky výživného porovnal pomery na strane maloletej a jej rodičov (§ 78 ods. 1 Zák. o rodine) a správne posudzoval zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá od poslednej úpravy výživného (rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 6P/157/2020-68

zo dňa 31.05.2021), t.j. v priebehu dvoch rokov nastala a to prirodzeným rastom maloletej a jej nástupom na druhý stupeň základnej školy. Hoci súd prvej inštancie konštatoval, že nedošlo k významnej zmene pomerov podstatným navýšením nákladov maloletej, odvolací súd s jeho názorom a zvýšením výživného o 20 eur mesačne nemôže súhlasiť. Pod odôvodnenými potrebami maloleteho dieťaťa treba rozumieť bežné potreby, to je strava, ošatenie, hygiena s tým, že uvedenú sumu je možné vyčíslíť len orientačne a nie je povinnosťou matky predkladať pokladničné bločky z nákupov, keďže súd vychádza zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov primeraných veku dieťaťa, avšak nesporné prirodzeným rastom dieťaťa, zabezpečením jej bežných potrieb sa náklady na maloletú od poslednej úpravy výživného zvýšili. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, prihliadajúc na náklady maloletej v konaní preukázané potvrdením o návšteve školy (vyčíslené v bode 4. napadnutého rozsudku) sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o náraste nákladov na stravu a hygienické potreby maloletej (ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku bod 19.). Odvolací súd ustálil mesačné náklady na odôvodnené potreby maloletej zohľadňujúc aj vyjadrenia matky (písomné a ústne) nasledovne: strava 150 eur (vrátane poplatkov za stravné v škole), oblečenie 50 eur, bývanie 120 eur (podiel nákladov, ktorý uznal v uvedenej sume, pretože bývanie zabezpečila matka aj pre seba. Zvyšnú časť týchto nákladov zohľadnil vo výdavkoch matky), hygienické potreby 15 eur, školské pomôcky, potreby a aktivity organizované školou 20 eur a iné výdavky vo výške v priemere 20 eur mesačne t.j. spolu 375 eur mesačne. Nemožno sa stotožniť s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k hodnoteniu krúžkovej činnosti maloletej, ktorá nenavštevovala a nenavštevuje žiadne krúžky s tým, že v tomto smere nedošlo k zmene nákladov na potreby maloletej. V tejto súvislosti treba vziať do úvahy dôvod, pre ktorý maloletá nenavštevuje krúžky, hoci má o ne záujem, ktorými je nedostatok finančných prostriedkov zo strany matky a nemožnosť poskytnúť maloletej podporu vzdelávania aj formou mimoškolských aktivít, ktoré sú pre ňu prospešné. Vo vzťahu k položke iné výdavky odvolací súd zohľadnil náklady, ktoré vznikajú v súvislosti s trávením voľného času maloletej vrátane krúžkovej činnosti, prípadne jednorazovú kúpu potrebných vecí, napr. na šport. Ďalšie výdavky, ktoré matka musí hradiť pre maloletú sú prípadné náklady na pohonné hmoty (v prípade potreby presunov) a v čase bežného ochorenia platby na zabezpečenie liekov a zdravotnej starostlivosti. Matka prezentovala, že maloletej platí poplatky za mobilný telefón, pričom všetky jej výdavky preukázala výpismi z účtov. Je nesporné, že otec na výživu maloletej prispieva len súdom určeným výživným, s maloletou netrávi čas, v rámci ktorého by tiež hradil jej potreby (strava, hygiena, program a pod.). Pokiaľ otec tvrdil, že maloletej prispel na kúpu notebooku, mobilného telefónu a v čase, kedy sa s ňou stretával jej poskytol aj drobnosti, svoje tvrdenia nepreukázal, odvolací súd preto na ne neprihliadal. Bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa otec s maloletou nestretáva, odvolací súd dospel k záveru, že na strane maloletej došlo ku zmene, keď sa náklady na jej potreby zvýšili v súvislosti s jej prirodzeným rastom, navýšením jej potrieb a prechodom na II. stupeň základnej školy, pričom starostlivosť o maloletú vykonáva výlučne matka, ktorá s výnimkou príspevkov otca na výživné zabezpečuje všetky potreby dieťaťa. Podiel výkonu matky na zabezpečení starostlivosti o maloletú je jedným z atribútov, ktoré súd pri určení/zvýšení výživného zohľadňuje, keď matka si aj týmto spôsobom plní vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu. Je potrebné podotknúť, že ustálená výška nákladov na odôvodnené potreby maloletej zohľadňuje výšku dosahovaného príjmu otca, jeho možnosti a schopnosti v zmysle vyhodnotenia uvedeného nižšie.

22. Súd prvej inštancie správne vykonal dokazovanie aj za účelom porovnania pomerov na strane matky a otca od poslednej úpravy výživného, avšak odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom uzavrel, že námietka matky vo vzťahu k výške jej príjmu, ktorú považoval za určujúcu, je dôvodná. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že na strane matky od poslednej úpravy výživného nedošlo ku zvýšeniu príjmu, jej príjem je porovnateľný s príjmom, ktorý dosahovala v čase poslednej úpravy výživného, keď v kalendárnom roku 2022 (od mája do decembra) dosahovala priemerný mesačný netto príjem vo výške 541,91 eur, januára (ako vyplýva z predložených výpisov z účtu) a od marca jej funkčný plat činil 551,30 eur, pričom samotná matka potvrdila výšku svojho zárobku 600 eur mesačne. Je nesporné, že matka je zamestnaná na 3 pracovný úväzok a súčasne vykonáva živnostenskú činnosť, z ktorej ako vyplýva z predloženého daňového priznania vykazovala základ dane v kalendárnom roku 2022 vo výške 3.120 eur (t.j. 260 eur mesačne). Vychádzajúc z matkou predložených výpisov z účtu je zjavné, že jej príjem za obdobie od mája 2022 do mája 2023 (t.j. za posledných 12 mesiacov pre vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie) činil v priemere mesačne 685,23 eur netto. Správne súd prvej inštancie konštatoval zvýšenie nákladov matky na bývanie v porovnaní s nákladmi v roku 2021, avšak v tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že výšku týchto nákladov si mala možnosť matka regulovať. Z uvedeného dôvodu odvolací súd daný náklad matky nezohľadnil v celom rozsahu. Treba uviesť, že v konaní nebolo preukázaná zmena na strane ktoréhokoľvek rodičov,

keď ani jednému z nich nepridala ďalšia vyživovacia povinnosť a rodičia nevlastnia nehnuteľný majetok, pričom hnutelným majetkom otca je vozidlo, ktoré nemá hodnotu. Pokiaľ ide o vyhodnotenie pomerov na strane otca, odvolací súd sa zhoduje s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k ukončeniu pracovného pomeru otcom. V konaní bolo nesporne preukázané, že otec dosahoval priemerný mesačný príjem vo výške 865,75 eur netto, pričom pracovný pomer ukončil dňa 22.03.2023 dohodou (na základe žiadosti zamestnanca), ktoré konanie správne posúdil súd prvej inštancie ako vzdanie sa príjmu (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Navyše ako vyplýva z oznámenia zamestnávateľa zo dňa 28.04.2023 otec nemal počas pracovného pomeru znižovanú mzdu za vykonanú prácu a jeho tvrdenia o znížení príjmu neboli v konaní preukázané. Z uvedeného dôvodu aj odvolací súd pri zmene výšky výživného vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval u zamestnávateľa B. K. B. E., B., L... V konečnom dôsledku treba uviesť, že aj v prípade nezamestnanosti otca, hoci otec sa odvoláva na to, že novú prácu si zabezpečil ihneď, súd posudzuje schopnosti a možnosti rodiča a jeho povinnosť zabezpečiť si príjem, z ktorého dokáže hradiť náklady nielen sebe, ale aj svojmu maloletému dieťaťu. Je nesporné, že každý z rodičov má náklady na bývanie, na strane otca predstavujú sumu cca 250 eur mesačne, u matky ide o sumu 450 eur mesačne, pričom však, ako je uvedené vyššie, matka mala možnosť zabezpečiť si bývanie zodpovedajúce výške svojho príjmu. Na splátku pôžičky otca odvolací súd neprihliadal majúc za to, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred akýmkoľvek inými pohľadávkami, nakoľko maloleté dieťa nie je schopné samo sa živiť. Námietky matky vo vzťahu k odporúčaniam kolízneho opatrovníka odvolací súd nezohľadnil z dôvodu, že súd pri rozhodovaní o výživnom vychádza z výsledkov vykonaného dokazovania (vrátane výpovedí účastníkov konania) a uzavrel, že za vyššie uvedených skutkových zistení nebolo dôvodné vyhovieť návrhu matky v celom rozsahu. Danú vec bolo potrebné posúdiť aj s ohľadom na krátke obdobie od poslednej úpravy výživného, kedy nedochádza k navýšeniu nákladov na maloletú v rozsahu, ktorý by bol dôvodom na zvýšenie výživného na sumu 350 eur mesačne, pretože súd musí vychádzať z nákladov na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súčasne odvolací súd poznamenáva, že na námietky matky ohľadom nezájmu otca o maloletú, vo svojom rozhodnutí prihliadal.

23. Pri vyhodnotení pomerov na strane maloletej a jej rodičov dospel odvolací súd, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie k záveru, že zvýšenie výživného na maloletú je dôvodné na sumu 200 eur, ktorá výška zodpovedá kritériám rozhodným pre zvyšovanie výživného na dieťa podľa § 62, § 78 a nasl. Zákona o rodine, je primeraná veku a potrebám maloletej, príjmom a pomerom na strane oboch rodičov, schopnostiam a možnostiam otca a zohľadňuje aj časový odstup od poslednej úpravy výživného a s tým súvisiace zmeny pomerov. S poukazom na vyššie uvedené dôvody vo zvyšku, t.j. návrh na zvýšenie výživného na sumu 350 eur mesačne zamietol, považujúc navrhovanú výšku výživného za neprimeranú veku a potrebám dieťaťa, keď matka nepreukázala náklady na odôvodnené potreby maloletej v rozsahu, ktorý by zakladal dôvod pre zvýšenie výživného na ňou navrhovanú sumu. Výška výživného na maloleté dieťa musí zodpovedať aj príjmom povinného rodiča, prípadne výške príjmu, ktorý by bol schopný dosahovať, vzhľadom na jeho vek a vzdelanie.

24. Keďže odvolací súd zmenil výrok I. rozsudku o výživnom na maloletú, vznikla potreba zmeniť aj výrok II. o zročnom výživnom. Zročné výživné predstavuje rozdiel medzi výživným určeným pôvodným rozsudkom a zvýšeným výživným. Za obdobie od 09.02.2023 do 30.04.2024 otec mal zaplatiť zvýšené výživné o sumu 50 eur mesačne, teda spolu 735,60 eur (t.j. alikvótna časť za mesiac február 2023 (zo sumy 50 eur) vo výške 35,60 eur (1,78eur/deň x 20dní) a suma 700 eur (14 mesiacov od marca 2023 do apríla 2024 x 50 eur). Na základe vykonateľného (napadnutého) rozsudku súdu prvej inštancie zaplatil otec zvýšené výživné o sumu 20 eur mesačne (platby vo výške 170 eur mesačne) za obdobie od júla 2023 do apríla 2024, t.j. spolu 200 eur (10 mesiacov x 20 eur) a v mesiaci júl 2023 zaplatil zročné výživné určené napadnutým rozsudkom vo výške 75 eur. Celkovo uhradil sumu 275 eur. Po odpočítaní otcom realizovaných platieb titulom výživného na maloletú predstavuje výška zročného výživného sumu 460,60 eur (735,60 – 275 eur). Odvolací súd uložil povinnosť otcovi zročné výživné zaplatiť do rúk matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 CSP prihliadajúc na spotrebný charakter výživného na maloleté dieťa.

25. Správne súd prvej inštancie rozhodol, keď výživné na maloletú zvýšil dňom podania návrhu matky, t.j. od 09.02.2023 a zamietol návrh matky na zvýšenie výživného späťne od júna 2022. Odvolací súd upriamuje pozornosť na ustanovenie § 77 ods. 1 veta druhá a tretia Zákona o rodine, podľa ktorého výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania a výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody

hodné osobitného zreteľa. To znamená, že pokiaľ povinný neplní dobrovoľne vôbec alebo riadne svoju vyživovaciu povinnosť je nevyhnutné, aby oprávnený podal čo najskôr návrh na začatie súdneho konania, nie spätne. Táto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čím skôr, a tak predišiel protiprávnemu stavu. Pokiaľ sa týka maloletého oprávneného, v takýchto prípadoch môže súd výnimočne priznať výživné aj spätne 3 roky do podania návrhu, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré musí oprávnený preukázať. Medzi takéto dôvody patrí objektívna nemožnosť podať návrh proti povinnému napríklad preto, že netušil, kde žije alebo z dôvodu zlého zdravotného stavu sa navrhovateľ nemohol takémuto konaniu venovať. Zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre spätne priznanie výživného vyplýva okrem iného zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa spätne. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (I. ÚS 99/2018).

26. V danom prípade matka namietala, že súd nezvýšil výživné na maloletú od júna 2022, odkedy otec žiadnym spôsobom bez vysvetlenia ani komunikuje s maloletou, nezaujíma sa o ňu, jej mimoškolské aktivity, keď nemohla absolvovať ani plavecký výcvik z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na strane matky, pričom otec mal možnosť jej tento poplatok zaplatiť. Súd prvej inštancie správne zamietol uplatnený nárok matky v tejto časti, keď matka žiadnym spôsobom nepreukázala dôvody, ktoré by jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného na maloletú skôr. Na strane matky neboli prezentované ani preukázané žiadne dôvody, že by nevedela, kde sa otec maloletej zdržiava, že jej podanie návrhu neumožňoval jej zdravotný stav (dlhodobá práceneschopnosť, prípadne hospitalizácia) a nepreukázala ani žiadnu inú závažnú prekážku, ktorá by jej zamedzovala podať návrh skôr. Matkou uvádzané skutočnosti, spočívajúce v pasivite otca vo vzťahu k maloletej, za dôvody hodné osobitného zreteľa považovať nemožno. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že matka nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného spätne, keď jej nič nebránilo podať návrh už skôr.

27. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b/ zastupovanie maloletého dieťaťa,
c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

30. Súd prvej inštancie správne rozhodol, keď zamietol návrh matky na určenie, že matka bude oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Odvolací súd udáva, že rodičovské práva a povinnosti ako komplex všetkých zložiek podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine patria obom rodičom od narodenia do plnoletosti dieťaťa s výnimkou prípadov uvedených v § 28 ods. 3 Zákona o rodine. Zhodne ako súd prvej inštancie aj odvolací súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by na strane otca boli dôvody pre obmedzenie výkonu tohto jeho rodičovského práva. Je potrebné poznamenať, že právo rodičov sa vzťahuje na zastupovanie v bežných veciach a pokiaľ by došlo k nehode rodičov v podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletej, má právo každý z nich domáhať sa v súlade s ustanovením § 35 Zákona o rodine súdnou cestou rozhodnutia o nehode (t.j. nahradenie súhlasu rodiča s vystaňovaním, o štátnom občianstve, o správe majetku, o udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, o príprave na budúce povolanie). Matka neuviedla v návrhu ani v podanom odvolaní žiadne podstatné dôvody, na základe ktorých by súd mal zasiahnuť do tohto rodičovského práva otca. Ani ňou uvádzané argumenty ohľadom

konania otca, ktoré súvisí s obnovou vzťahu maloletej so starou matkou a rozlúčkou so starou matkou, nie sú dôvodom pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti.

31. Pokiaľ matka namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie vo veci a nezisťoval pravdivé skutočnosti, odvolací súd na jej námietku neprihliadal. Posudzujúc vec komplexne, prihliadajúc na vykonané dokazovanie (keď vo vzťahu k výdavkom na bežné odôvodnené potreby maloletej bolo treba vychádzať zo všeobecných cien tovarov primeraných veku dieťaťa, keď nie je potrebné predkladať pokladničné bločky z nákupov bežných vecí), zohľadňujúc i pomery na strane oboch rodičov, vyhodnotiac na strane otca vzdanie sa príjmu a berúc do úvahy jeho schopnosti a možnosti, odvolací súd uzavrel, že procesný postup súdu prvej inštancie bol správny a dôkazy vykonané v konaní postačovali pre rozhodnutie vo veci. Napriek tomu, že odvolací súd sa nestotožnil s výškou výživného určenou súdom prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru, že námietky matky nie sú dôvodom pre postup podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP (zrušenie napadnutého rozsudku vo výrokoch o výživnom). Rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa tiež podmienky ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, z jeho obsahu vyplýva akými úvahami sa súd pri rozhodovaní riadil, z ktorých podstatných dôkazov vychádzal, keď tieto vyhodnotil komplexne. Treba dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odvolací súd navyše, vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku vo výške zvýšeného výživného, poukazuje na dôvody uvedené v bodoch 21. až 23. tohto rozsudku. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že námietky matky o porušení jej práva na spravodlivý proces nie sú dôvodné.

32. Odvolací súd sa rovnako zaoberal odvolacími námietkami matky, ktorými vyslovila nedôveru voči zákonnej sudkyňi a žiadala aby bola vylúčená zo všetkých pojednávaní ohľadom maloletej pre jej zaujatosť, porušenie práva dieťaťa a za to, že nevykonaním ani zisťovaním pravdivých skutočností došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že matka, v prípade, ak mala pochybnosti o zaujatosti zákonnej sudkyne JUDr. Martiny Petríkovej, mala právo v súlade s ustanovením § 52 CSP uplatniť námietku zaujatosti, čo neurobila. Ďalej udáva, že ak bola námietka zaujatosti vznesená po tom, ako súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, rozhodovanie o tejto námietke neprichádza do úvahy, okrem prípadu, ak bolo podané odvolanie a odvolací súd dospeje k záveru, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca a o jeho vylúčení nebolo vydané rozhodnutie (napr. sudca vec nepredložil na rozhodnutie, pretože mal za to, že námietka bola vznesená z dôvodov, o ktorých už bolo rozhodnuté). Ak odvolací súd, ktorý je zároveň aj súdom nadriadeným, dospeje k záveru, že o veci rozhodoval vylúčený sudca, okrem zrušenia rozhodnutia vo veci samej (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP), rozhodne aj o námietke zaujatosti. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že v priebehu konania na súde prvej inštancie matka námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi nepodala a k tomuto úkonu pristúpila až v podanom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie. Daná námietka zaujatosti sa netýka okolnosti, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Z uvedeného dôvodu odvolací súd o námietke podanej po rozhodnutí súdu prvej inštancie nerozhodol a v rámci odvolacieho prieskumu na ňu neprihliadal.

33. Záverom odvolací súd poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní a ani predložené listiny v odvolacom konaní nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

34. S poukazom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. zmenil podľa § 388 CSP a vo zvyšku v časti, ktorou súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výživného späťne, ktorým zamietol návrh na určenie, že matka bude maloletú zastupovať spravovať jej majetok a v nadväzujúcom výroku, ktorými zmenil pôvodný rozsudok o výživnom, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

35. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP s použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 CSP.

36. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).